

Hírek

Római kori orvos sírját tárták fel a Jászságban

(kép: illusztráció - canva.com)

Egy római kori, a Kr. u. 1. században működött orvos sírját és teljes felszerelését tárták fel a Jászságban az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE), a Jász Múzeum és az Eötvös Loránd Kutatóhálózat régészei.

A Jászberény közelében 2022-ben végzett feltárás különféle rétegeiben rézkori és avar leletek feltárása után bukkantak rá a régészek a római korból sértetlenül fennmaradt leletegyüttesre, egy korabeli orvos sírjára, melyben a földi maradványok mellett két faládikában elhelyezve orvosi felszerelése is előkerült. Az értékes leleteket 2023. április 25-én mutatták be az ELTE BTK Régészettudományi Intézet könyvtárában az intézetigazgató, DR. VIDA TIVADAR, az MTA doktora és SAMU LEVENTE, az intézet tudományos segédmunkatársa közreműködésével

„A sírból fogó, tűk, csipesz, valamint sebészeti beavatkozásokra alkalmas, csúcsmínőségű szikék, valamint gyógyszermaradványok láttak napvilágot. A rézötvözet szikéket ezüst tausírozással díszítették és cserélhető acélpengékkel látták el. A halott térdénél egy dörzskövet helyeztek el, amely a kopási nyomok alapján gyógyóvénnyek és egyéb gyógyszerek egybedolgozására lehetett alkalmas.”

(forrás: <https://www.btk.elte.hu/>)

Anatómiai ihletésű kortárs művészeti tárlat a bécsi Josephinumban

Az 1785-ben megnyitott és nevét az alapító II. JÓZSEF-ről nyert katonaeorvosi iskola, a *Josephinum* sokáig a magyar katona-egészségügynek is fontos intézménye volt. A híres palota jelenleg a Bécsi Egyetem Orvostörténeti Intézetének ad otthont, és a kutatóintézet gyűjteményeivel érdekes célpont lehet például a Bécsbe látogató orvosi könyvtárosok számára is.

A katonaeorvos-képzést szép kialakítású (műemlék)-könyvtár, (ma már) muzeális orvosi eszközgyűjtemény és a híres viaszmodellek kollekcója támogatta. Idén áprilistól októberig pedig – a viaszmodellek termében első alkalommal megrendezett – kortárs időszaki kiállítás is látogatható: ALEXANDRE DIOP, francia-szenegáli származású fiatal művész anatómiai ihletésű műalkotásai tekinthetők meg. Az osztrák fővárosban tanuló alkotó a legkülönbözőbb anyagokat használja fel a festészetet, szobrászatot és a reliefet ötvöző vegyes technikájú műveihöz.

(forrás: <https://www.josephinum.ac.at/>)

(fotó: commons.wikimedia.org)

(kép: Fortepan / Reményi József)

A II. világháborús vöröskeresztes kórházvonatok munkatársaira emlékeztek

Közismert szakmatörténeti tény, hogy az 1859-es solferinói ütközet utáni áldatlan állapotokkal szembesülve HENRY DUNANT kezdeményezésére szerveződött meg a Vöröskereszt. A segélyszervezet háborús tevékenységének kiemelt területe volt a sebesült és beteg katonák, illetve civilek evakuációja, a hadszíntérről vagy a front közeléből való kimenekítése és kórházba szállítása. Ezen tevékenység leghatékonyabban akkoriban kórházvonatok segítségével volt megvalósítható.

A II. világháborús vöröskeresztes kórházvonatok személyzete emlékére még 2021. október 15-én állított a Magyar Vöröskereszt budapesti (Arany János utcai) székházának falán a Budapest V. kerületi Önkormányzat márványtáblát. 2023. május 8-án, a Vöröskereszt Világnapján jeles személyiségek koszorúzták meg az emléktáblát. Érdekes színfoltja

volt az ünnepségnek VÉGHNÉ REMÉNYI MÁRIA jelenléte, akinek nagyapja, REMÉNYI JÓZSEF gazdász tisztként szolgált a 154-es számú kórházvonaton, amelyet a 10. helyőrségi kórház, a mai Északpesti Centrumkórház – Honvédkórház jogelődje szerelt fel és látott el személyzettel. Reményi József számos fotóval dokumentálta a vonat útját a Don-kanyarba és vissza, felvételeit és naplóját pedig unokája adta közre (A doni fotós : Reményi József főhadnagy életútja, háborús naplója és fényképei. Budapest, 2015)

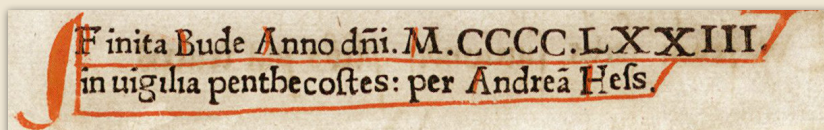
(forrás: <https://voroskereszt.hu/> ; <https://fortepan.hu>;

Mai Belváros : Belváros-Lipótváros független lapja. 2023. május 18. p. 16.)

„Finita Bude anno Domini MCCCCLXXIII in vigilia penthecostes: per Andream Hess”

...vagyis befejeződött Budán az Úr 1473. esztendejében pünkösöd előestéjén HESS ANDRÁS által. Ez a *Budai krónika*, vagyis a *Chronica Hungarorum* kolofonjának szövege.

Ötszázötven esztendővel később pedig, 2023. május 27-én, pünkösöd előtti szombaton volt a Krónika immáron harmadik nyomtatott hasonmás kiadásának könyvbemutatója az Országos Széchényi Könyvtárban. Az első még FRANKÓI VILMOS tette közzé 1900-ban, a második 1973-ban látott napvilágot a *Magyar Helikon* gondozásában SOLTÉSZ ZOLTÁNNÉ tanulmányá-

(foto: <https://chronica.oszk.hu/a-kronikarol/>)

val. Az érdeklődő kutatók azonban az OSZK MEK-nek köszönhetően a 2006-ban közreadott CD-ROM-változatban is olvashatták úgyszintén latinul és magyar szövegközléssel az első Magyarországon nyomtatott könyvet. A mostani facsimile a latin szöveget kritikai kiadásban, jegyzetapparátussal, a rövidítések feloldásával teszi hozzáférhetővé, ehhez csatlakozik a

revideált magyar szövegközlés, valamint a legfrissebb kutatási eredményeket felhasználó kísérőtanulmány FARKAS GÁBOR FARKAS tollából.

A könyvbemutatóról részletes képes beszámoló olvasható az OSZK honlapján.

(forrás: <https://chronica.oszk.hu>)